

CZILLI ARANKA

Testamentum

Ne ássatok el, ha meghaltam,
ne földjete be se kővel, se virággal!
Emberbőrnyi életben lángoltam,
hát eresszétek szélnek a hamvam!

Se ünnepen, se emléknapon
ne hajoljatok boltívvé csontomon:
ha hozzám bárhová menetek kell,
közöttetek sosem voltam.

Ne ássatok el, ha meghaltam!
Fújjátok szertesztét porom,
s én veletek megyek tovább

a kabátotokon.

Antigeometria

Ha két egyenest párhuzamossá rajzolt
a kétbalkezes Őstudó,
lehet-e vonzás, antigravitáció,
amely a nyílegyenes lehetetlent
egymást nem metsző, de összefonódó
ölelés-félkörre hajlítja:

két hajlíthatatlan magány
válhat-e harmóniakörre
túl az összes kegyetlen szabályon?

NÉVJEGY

CZILLI ARANKA 1982. május 14-én született Kovásznán. Költő, író, magyartanár, három gyermek édesanyja. 2005-ben diplomázott a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem néprajz-magyar szakán, 2007 óta tanít a kovásznai Kőrösi Csoma Sándor Líceumban. A Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület égisze alatt működő Ignác Rózsa Irodalmi Körben író-olvasó találkozók, rendhagyó irodalomórát szervez. Kötetei: Nyitott ablak; A varázslatos szekrény. A Magyar Művészeti Akadémia Irodalmi Tagozatának Fiatal Alkotók ösztöndíját 2018-ban, a Térey János alkotói ösztöndíjat 2020-ban kapta meg.

Demencia

Először csak a neveket.
Aztán arcokat, embereket.
Foszlik és elhullat lassan
mindent az emlékezet.

Itt volt a kezekben.
Hová is tehetted?
Itt volt a kezekben?
A múltad elejtet.

A harag,
mert elhagynak.
A félelem,
hogy meglopnak.
Szavakat,
Helyszíneket,
Az egész életet.
Keresed.

Keseregsz.
Csodálkozol,
az nem lehet,
hogyan én legyek a gyermeked.
Hiszen neked nem is volt férjed.
Leszek hát a testvéred.
Ez megnyugtató, jó neked.
Hazamennél.
Hiányzik az otthonod.
Idegenné vált mind,
mit összekuporgatott
vagyonkádból házaddá emeltél.
Hazátlan lettél.

Diók potyognak az ágyad köré,
ellopták pénzed,
elvitték mindened,
kirabolt téged az emlékezet.

Derékig vízben állsz.
Nincs, aki kimenthet
A mindent pépessé áztató
fogságából a feledésnek.

Ma pókok másznak
a falon, és szövik közénk
a végtelent.

FERDÍTÉSEK

Játszva énekelünk vagy énekelve játszunk?

A mindennapi ferdítgetések között az egyik leggyakoribb és mondhatni, a legkonokabbul megmaradni akaró „hiba” a művészetek térfelén található: a mi nyelvünkön, bármilyen hangszerről legyen szó, azon az előadóművész játszik. Mindegyiknél akkor, amikor az interpretálás minősítéséről beszélünk, például egy koncerten milyen jól játszottak a vonósok, a fúvósok és az ütősök, de valójában nem tudtak túltenni az aznap esti vendégszólista zongorajátékán. Azaz: jól hegedültek, fuvoláztak, doboltak, de a pálmát mégis a zongorázás vitte el. Románul ez úgy hangzik, hogy cântau foarte bine și violoniștii, și suflătorii sau toboșarii, dar cel mai frumos suna cum cânta solistul la pian.

A legtávolabb álljon tőlem egy zongorahangverseny vagy akármilyen más koncert kigúnyolása, de ha azt mondaná valaki, milyen szépen énekel X. Y. előadó a zongorán, ember legyen a talpán, aki rögtön nem arra gondol, hogy a hangszeren állva engedi ki az ille-

tő a hangját. Ha viszont románul mondanánk, hogy X. Y. a jucat frumos pe vioară vagy különösen ha s-a jucat cu vioară, akkor az első esetben arra gondolna a román zenebarát, hogy táncolás közben megtaposta a hegedűt, a másik esetben pedig, hogy a gézengúz kisgyerekek mintájára szétcincálta a hangszert, és eljátszozott a húrjaival.

És még egy érdekesség: az elmondottak mind a zenei előadásokra vonatkoznak, a színdarabokat viszont mindkét nyelven játszják. Sőt, a románban van még egy olyan kifejezés is, amit mi inkább körülírunk: elsősorban az operaénekesek minősítésekor szokták mondani, miszerint vocea este frumoasă, dar are (sau nu are) și joc de scenă. Tehát nem csupán elénekli a szerepet, de színészilag alakítja is, jó a színpadi mozgása és hasonló értékelések. A műélvezet közben tehát föltétlenül vigyázzunk, hogyan adunk hangot a zene gerjesztette örömeinknek.

Molnár Judit

➤ Hajnali séta két idősíkbán

Medve nyomait kutattam
a száradt sár absztraktjában,
amikor az összehajló faágak
lombjában arcodra rátaláltam.

Az ébredő nap kócos csóváiban
villant nekem a kérdés:
alszol-e még a világ másik szejletén,
vagy kávéd fölé hajolsz épp,
és a sötét zacsból összerakod
a holnapot? Arcomat benne meglátod?

Füvek, ösvények, levegőbe kövült emlékek
kavarják szép habosra bennem a mát.
Elindulok az úton, befelé mosolygok rád.

Esőben

Alacsonyán szálló madár vagyok.
Tollaimba poshadt víz súlya nyom.
Elvesztettem a hitét a szárnyalni tudásnak.
Magas egem, szemedben engedj száradnom,
nálad felejtettem szép gondtalanságom!